

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda, dnia 14 marca 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Przyjazd Benesza.

(wp) Słychać, że czeski min. spraw zagranicznych ma przybyć do Warszawy z końcem b. m. Przyjazd pozostaje w związku ze sprawą traktatów handlowych i uregulowanie spraw spornych.

Sprawa kolonistów przesłana do Trybunału w Hadze.

(wp) Sekretariat Rady Ligi Narodów przesłał dokumenty, odnoszące się do sprawy kolonistów niemieckich w Polsce, do Międzynarodowego Trybunału w tej sprawie.

Znieważenie godła państwowych.

(wp) Niemcy w Warmji nie mogą ścierpieć polskości. Po awanturach z „Gazetą Olsztyńską“ w nocy na środę zdarli z agencji konsularnej Rzplitej w Olsztynie godło konsularne i skradli je.

Władze nasze winny zażądać satysfakcji za tę zniewagę i zabezpieczyć się przed takimi gwałtami.

Wyjazd delegacji polskiej do Petersburga.

(wp) 13 bm. wyjechali do Petersburga ja ko eksperci delegacji polskiej mieszanej reewakuacyjnej specjalnej do prac nad odbiorem druków i rękopisów z petersburskiej biblioteki publicznej (dawnej biblioteki Zamojskich), pp. ks. Michalski, prof. uniwersytetu Jagiellońskiego, p. Kaz. Pylński, prof. uniwersytetu lwowskiego i lubelskiego i p. Mocarski.

Z ministerstwa skarbu.

(wp) Ministerstwo skarbu pracuje obecnie nad sformułowaniem zasad, na których opierać się będą statuty organizacyjne w wyodrębnionych przez ustawę sanacyjną ministra Grabskiego przedsiębiorstw państwowych, oraz nad sformułowaniem zasad ustosunkowania tych usamodzielnionych przedsiębiorstw do budżetu państwa.

W pracach tych uwzględnione zostaną zlecenia Ligi Narodów.

Posiedzenie kom. spraw zagranicznych.

(wp) Na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych poseł Niedziałkowski referował wniosek w sprawie zabezpieczenia części pasa neutralnego oraz ustalenia granicy polsko-litewskiej. W dyskusji poruszono sprawę położenia ludności polskiej, znajdującej się na litewskim terytorjum pasa neutralnego.

Celem uzgodnienia wniosków wybrano pod komisję, która ma uchwalić projekt rezolucji dla komisji.

Małopolska Wschodnia.

(wp) „Gazeta Lwowska“ na podstawie informacji z poważnych kół rusińskich donosi, iż zapowiedź ostatecznego ustalenia granic Małopolski Wschodniej według dotychczasowego stanu posiadania wywarła wśród włościanstwa ruskiego bardzo dodatnie wrażenie. Włościanstwo ruskie i znaczna część inteligencji uznają szczerze suwerenność Polski. Natomiast co do projektu neutralizacji Małopolski Wschodniej, przedłożono Radzie Ambasadorów przez ukraińskie koła emigracyjne, nie ma on wcale za sobą opinii miejscowej i za urzeczywistnienie jego nie liczą nawet najzagorzalsi zwolennicy Petruszowicza.

Wtorkowe posiedzenie Sejmu.

SPRAWA WYMIANY OSÓB POMIĘDZY POLSKĄ I ROSJĄ.

WARSZAWA 13 (PAT) Sejm. Po odesłaniu szeregu interpelacji do komisji oraz udzieleniu urlopów 12 posłom na porządku dziennym znalazła się.

Jako referent komisji prawniczej, zabrał głos pos. Zygmunt Seyda, Rząd polski zawarł w 1 lutego b. r. układ z Rosją sowiecką, na mocy którego ma być wymienione 317 osób wydanych przez rząd polski rządowi rosyjskiemu w zamian za 617 wydanych Polsce. Układ o repatriantach zawarły dawniej przewidywał możliwość wymiany osób, które popełniły przestępstwo do daty tego układu t. j. do r. 21. Rząd obecnie wniosł o upoważnienie go do wymiany osób choćby dopuściły się one prze-

stępstw po tym terminie. Komisja na daleko idące zastrzeżenia co do zasad projektowanej ustawy, jednakże ze względów humanitarnych, chodzi o życie 23 skazanych na śmierć przez rząd rosyjski za zdradę stanu na rzecz Polski, zgadza się dać za dane upoważnienie rządowi, jednakże tylko jedno, razowo i ogranicza liczbę osób, które mogą być wydane przez rząd polski. Rząd przez podpisanie układu w dniu 1 lutego postawił Sejm wobec faktu dokonanego. Komisja wnosi o uchwalenie ustawy, jednakże na przyszłość zastrzega się kategorycznie przeciw podobnym wypadkom.

Ustawę uchwalono w drugim i trzecim czytaniu.

SPRAWOZDANIE KOMISJI DOWALKI Z DROŻYZNĄ.

Referuje pos. Arciszewski. Od października r. ub. do lutego r. b. drożyzna wzrosła mniej więcej od 400—700 procent, a zarobki robotników i urzędników w tym tempie nie wzrastają co też zdenerwowanie ogarnęło masy, a gdzieś niegdzie dochodzi do wyraźnych wystąpień przeciw sprawcom drożyzny. Komisja do walki z drożyzną postanowiła zmienić artykuły ustawy w tym sensie, ażeby nie budziła wątpliwości, że oszczędza tych, którzy magazynują środki żywności w celu podnoszenia cen. Kom-

sja wreszcie proponuje wybór specjalnej Komisji dla zbadania stanu zabezpieczenia granic przed nielegalnym wywozem, która w miesięcznym terminie ma przedłożyć Sejmowi wyniki badań. Poza tem proponuje się wybór komisji, dla zbadania warunków wpływających na ukształtowanie cen węgla oraz jego wywozu za granicę. Rząd zaś został wezwany do przedłożenia wniosków zabezpieczających rządowi prawa regulowania obrotu i cen węgla.

W ZAGŁĘBIU RUHRY.

ZAKAZ WYBORÓW DO RAD ROBOTNICZYCH.

DUESSELDORF 13 (PAT) Jak donoszą z Berlina, rząd Rzeszy zakazał przeprowadzenia wyborów do rad robotniczych, które to wybory miały się odbyć w końcu bieżącego

miesiąca. Zakaz jest spowodowany najwidoczniej obawą, że wyniki wyborów mogłyby się okazać niepożądane dla polityki, jaką uprawia rząd Rzeszy.

„ZWIĄZEK IMIENIA KRÓLA FRYDERYKA“

DUESSELDORF 13 (PAT) W dniu wczorajszym na terytorjum okupowanem kursowało 256 pociągów. Do Francji wślano 4 pociągi naładowane węglem. Kilka tutejszych nacjonalistycznych stowarzyszeń niemieckich utworzyło wspólną federację pod nazwą „Zwią-

zek imienia króla Fryderyka“. W Witten kilku kupców niemieckich, odmawiających sprzedawania towarów Francuzom, skazanych zostało na karę aresztu od 40 do 50 dni oraz grzywny do 200 do 400 tysięcy marek.

KONFERENCJA FRANCUSKO BELGIJSKA.

BRUKSELA 13 (PAT) O godz. 18-jej zamknięta została konferencja francusko-belgijska. Komunikat prasowy o konferencji brzmi, jak następuje: „Poincare i Theunis wspólnie ze swoimi współpracownikami badali sytuację w zagłębiu Ruhry. Uchwalono środki niezbędne dla zapewnienia dostaw koksu i węgla dla Francji i Belgji.

Uchwalono środki represyjno — karne na wypadek nowych zamachów przeciw wojskom okupacyjnym. Ustalono reguły wydawa-

nia specjalnych zezwoleń przemysłowcom cudzoziemskim na uprawianie działalności handlowo — przemysłowej na terytorjum okupowanem. Postanowiono, że ewakuowanie zarówno okęgu, jak i terenów świeżo okupowanych, może nastąpić wyłącznie w miarę, jak Niemcy będą wypełniali swe zobowiązania z tytułu odszkodowań“.

Po zamknięciu konferencji Poincare złożył wizyte królowi. Do Paryża powróci w dniu jutrzejszym.

OŚWIADCZENIE THYSSEN.

HAMBORN 13 (PAT) Thyssen w wywiadzie z korespondentem „Daily Mail“ przyznał

że okupacja zagłębia Ruhry zmusi Niemcy do spłacenia długów odszkodowawczych.

TELEFONEM Z WARSZAWY

KARA ZA ZWŁOKĘ W OPŁACIE PODATKÓW.

*) W najbliższych dniach zostanie ogłoszona w „Dzienniku Ustaw” uchwalona przez Sejm i Senat ustawa o karach za zwłokę w opłacie podatku. Przewidziane w tej ustawie kary za zwłokę są dość wysokie, wynoszą bowiem 10 proc. miesięcznie od zaległej sumy. Kto więc z własnej winy nie uściwi w przepisany termin zaległych należności skarbowych wraz z ewentualnymi dodatkami autonomicznymi ten, począwszy od 15 dnia po upływie terminu płatności prócz zaległej sumy, placić będzie 10 proc. kary za zwłokę w stosunku miesięcznym.

Również przymusowe ściąganie zaległości powoduje dla opieszaleńców płatników następujące kary: 1 proc. sumy zaległej za pisemne wezwanie płatnika do zapłaty zaległości i 5 proc. sumy zaległej z każdą czynnością organu egzekutywnego, dokonaną u płatnika celem przymusowego ściągnięcia należności.

ZJAZD WIZYTATORÓW SEMINARIJNYCH.

*) Rozpoczął się w gmachu Ministerjum wyznań religijnych i ośw. publicznego zjazd wizytatorów seminarjów państwowych.

Zebrań poświęconych sprawie propagandy nauczycielskiej i kształcenia nauczycieli czynnych utworzył podsekretarz Stanu p. wicemin. T. Łopużński.

Dalszy ciąg obrad w dniu dzisiejszym i jutrzejszym odbywać się będzie w seminarjum państw. męskim im. Konarskiego, Krak. Przedm. 36.

ORGANIZACJA KOMISARJATU DO ZWALCZANIA DROŻYZNY.

*) Jak się dowiadujemy, Nadzwyczajny Komisarz dla zwalczania drożyzny podlegają bezpośrednio Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wydział aprowizacyjny w Ministerjum spraw wewnętrznych został wyłączony z departamentu samorządowego i podporządkowany bezpośrednio Nadzwyczajnemu Komisarzowi dla zwalczania drożyzny.

GIEŁDA WOBEC REDUKCJI BANKÓW DEWIZOWYCH.

*) Wobec redukcji banków dewizowych uprawionych do obrotów dewizami i walutami za granicznymi, na dzisiejszej giełdzie transakcji walutami obcymi prawie nie dokonywano.

Mniejsze domy bankowe, pozbawione praw dewizowych, pozbywały się drobnych remanentów walut obcych.

Przy zamknięciu giełdy zapotrzebowanie banków dewizowych na waluty pokryła P. K. K. P.

O TAJEMNICĘ KORESPONDENCJI.

*) Jak się dowiadujemy, w wykonaniu art. 106 ustawy konstytucyjnej z dnia 17 marca 1921 r. władze miarodajne przystąpiły do opracowania projektu ustawy o ochronie tajemnicy korespondencji.

Podobno projekt ustawy będzie zawierał klauzulę, upoważniającą władzę rządową w określonych wypadkach do przeglądania korespondencji zagranicznej.

6-ta LOTERJA PAŃSTWOWA

Piąta klasa. — Szósty dzień.

Główniejsze wygrane.

Mk. 500,000 nr. 38468.

Mk. 300,000 nr. 689.

Mk. 50,000 n-ry: 17400 30498 69828

Mk. 40,000 n-ry: 667 16634 50619 61046.

Mk. 30,000 n-ry: 15762 25568 35754 52991

65365 69812 77889.

Mk. 25,000 n-ry: 26990 36216 37288 45054

69761.

Mk. 20,000 n-ry: 17632 17932 45078 57168

67303 70939 73213 76367 78809.

Mk. 15,000 n-ry: 1458 3874 4352 4489

4533 5260 7607 11795 12008 15018 15830 19195

20497 21727 22199 22425 29607 30841 31260

33877 35757 36669 37918 38004 38442 40086

41349 41793 44108 45889 47341 47649 48210

50068 50630 53711 55081 55087 57249 61960

64303 64843 66121 71798 74804 77181 78197

79278.

W przededniu zawarcia pokoju na Wschodzie

PROPOZYCJE TURECKIE SĄ ZADOWAJĄCE.

PARYZ 13 (PAT) Jak dowiaduje się „Daily Telegraph”, koła koalicyjne w Konstantynopolu uważają nowe propozycje tureckie za zadowalające i przewidują rychłe zawarcie pokoju. W Londynie natomiast zapatrują się na sprawę pokoju z Turcją nieco mniej optymistycznie.

„Observer” oraz kilka innych głów-

nych dzienników rozwija tezę, że duch pojednawczy w stosunku do Turcji byłby bardzo pożądanym i bardzo korzystnym dla interesów angielskich w chwili obecnej. Przeciwnie, prasa francuska wyraża naogół obawę, że obecna faza rokowań mogłaby się okazać niekorzystną dla interesów Francji na wschodzie.

NOWE RZĄDANIA TURCJI.

RZYM 13 (PAT) Dziś nadeszła tu nota turecka, zawierająca żądanie, aby Włochy zwróciły Turcji wyspę Castello—Rizzo. Opinia włoska nazywa żądanie to zdumiewającym, nierozsądnym i niezrozumiałym.

„Tribuna” pisze: Wyspa Castello — Rozzo jest zamieszkała przez ludność etnograficznie bynajmniej nie turecką, lecz w przeważnej swej większości grecko-lewantyńską, Turcja

nie ma żadnych podstaw ani etnograficznych, ani politycznych, aby żądać oddania tej wyspy.

Dziennik wyraża również opinie, że żądanie Turcji, aby dalszy ciąg konferencji lozańskich odbył się w Konstantynopolu, zostanie prawdopodobnie odrzucone przez sprzymierzeńców.

Sowiety mobilizują się?

TWORZENIE NOWYCH ODDZIAŁÓW MIĘDZYNARODOWYCH.

LWÓW 13-3 (A. W.) Z pogranicza sowiecko - polskiego donoszą, że główna sowiecka rewolucyjna rada wojenna wydała ostatnio dekret, na którego mocy po raz pierwszy od czasu istnienia armji czerwonej powołuje się do tej armji wszystkich Rosjan w wieku popisu, znajdujących się poza granicami państwa rosyjskiego.

Znamienne jest, że równocześnie rząd Sowieców ogłosił przyjmowanie do specjalnych międzynarodowych oddziałów czerwonej armji obco-krajowców którzy w tym celu dobrowolnie zgłoszą się w konsulatach sowieckich. Oddziały te przeznaczone będą do specjalnej służby, szczególnie na pograniczu Azji.

Z ostatniej chwili.

PO WPROWADZENIU MARKI POL. W KATOWICACH.

KATOWICE 13-3 (A. W.) Po wprowadzeniu marki polskiej w Katowicach w życiu codziennym miasta zaznaczyła się wybitna zmiana. W wystawach sklepowych widnieją wszędzie ceny w markach polskich. W poniedziałek rano targ miejski przedstawiał również inny widok. Cenniki wyrobów mięsnych, jak i innych artykułów, oznaczono już w walucie polskiej, przy czym ceny urzędowe były o wiele niższe od poprzednich w markach niemieckich.

Zniżka cen nastąpiła na mocy porozumienia władz wojewódzkich z kupcami i główną komisją do badania cen. Kupcy naogół do cen się zastosowali.

KANADA NIE CHCE PERTRAKTOWAĆ Z ROSJĄ.

BERLIN 13-3 (A. W.) Według wiadomości z Montreal rząd kanadyjski odmówił rosyjskiej komisji handlowej prawa wjazdu na terytorjum kanadyjskie.

Komisja ta miała być wysłana przez rząd sowiecki do nawiązania stosunków handlowych z Kanadą.

UKŁADY HANDLOWE POLSKO SOWIECKIE.

CHARKÓW 13-3 (A. W.) Gazeta „Promyslenność i handel Ukrainy”, organ ukraińskiej komisji dla spraw gospodarczych, zamieszcza obszerny artykuł, w którym omawia wielkie znaczenie odbywających się obecnie w Moskwie polsko - sowieckich układów handlowych specjalnie dla Ukrainy.

Artykuł podkreśla, iż znaczenie Ukrainy w eksporcie zboża rosyjskiego do Polski było przed wojną dominujące. W r. 1903 udział Ukrainy wynosił 87 proc. w r. 1913 67 proc. po zatem Ukraina eksportowała rudę żelazną i manganową dla przemysłu polskiego. Natomiast Polska kierowała produkty swego przemysłu włókienniczego do Rosji i znaczna część tej produkcji szła na Ukrainę. Orodem do Rosji i na Ukrainę szło z Polski 75 proc. przemysłu bawełnianego i aż 90 proc. wełnianego. Obecnie ruch wymiany towarów między Polska

a Ukrainą jest bardzo słaby.

Gazeta wyraża nadzieję, że układ handlowy przyczyni się do wznowienia obrotu towarami.

POLSKA MISJA EKONOMICZNA WE FRANCJI.

PARYZ 13 (PAT) Polska misja ekonomiczna, składająca się z szeregu wybitnych polskich przemysłowców i finansistów, pod przewodnictwem kierownika biura prasowego mini sterstwa spraw zagranicznych, ministra Targowskiego, po odwiedzeniu jarmarku ljońskiego, przybyła dziś wieczorem o godz. 22-ej do Paryża, witana na dworcu przez prezesa Firmana, przez przedstawicieli paryskiej izby handlowej francusko — polskiej, przedstawiciela Noulensa, oraz przedstawicieli polskiego poselstwa w Paryżu. Tegoż wieczora towarzystwo francusko — polskie w Paryżu wydało w hotelu „Louvre” przyjęcie na cześć gości, które przeciągnęło się poza północ.

OBAWA PRZED NOWYM KAPPEM W NIEMCZECH.

BERLIN 13 (PAT) W dzisiejszym numerze „Die Glocke” zamieścił Scheidemann artykuł p. t. „Demokraten, heraus!”, w którym pisze m. in. Republika jest w tak wielkim niebezpieczeństwie, w jakim nie znajdowała się od czasu zamachu Kappa. Najwyższy już czas, aby zaczęto czynnie patrzeć na palce wielkim przemysłowcom a przede wszystkim należy jak najszybciej stworzyć blok demokratów dla obrony republiki. Żywioty, występujące przeciw republice, są połączone w organizację, które, nota bene, utrzymują kontakt z „Reichswehrą”. Natomiast masy ludności, mającej przekonania republikańskie, w dalszym ciągu nie są zorganizowane. Co się tyczy zadań wspomnianego bloku demokratycznego, to w tym kierunku powinno jak najprędzej nastąpić porozumienie pomiędzy przywódcami wchodzących w grę stronnictw. „Acht Uhr Abendblatt” pisze: W dniu 13 marca przypada trzecia rocznica zamachu Kappa. W dniu tym 1920 r. Kapp i jego przyjaciele opanowali Berlin. Należy przypomnieć, że i wówczas nie dawano wiary ostrzeżeniom.

Gehenna Rosji.

Stratę Kamerunu i innych kolonii afrykańskich powetowały sobie Niemcy znalsomienie spuścizną po Romanowych oczywiście dzięki czerwonoskórnym przewodcom Sowietów, którzy dzisiaj są jedynie nieoficjalnymi funkcjonariuszami Ober Komando Ost, o gaży bliżej nam nieznanej.

Do Konstantynopola przybył okręt nalożony zbożem rosyjskim przeznaczonym na przeciwpaństwową agitację w zagłębiu Ruhry.

Parowiec wiezie 2000 tonn zboża i 2000 tonn makuchów.

Przez Rygę przeszło już 78 wagonów zboża, jako dar Rosji dla „ofiary” Ruhry...

W tym to czasie sfery oficjalne francuskie zajęte są obmyśleniem sposobów wejścia w bliższe przyjacielskie stosunki z „republiką” „jacejek” i „czerezwyczajek”.

Transport morski zboża idzie na rosyjskim parowcu „Władimir” i koszt przewozu wynoszą około 150000 lir, podczas kiedy każde europejskie przedsiębiorstwo żeglugowe załatwiło by tą przesyłkę za 20000 lir... Wyniesie to grube miljarde rubli rosyjskich wyrzucanych na wiatr przez dzisiejszych kacyków rosyjskich.

A tymczasem na całym świecie, składki, komitety, ratujcie Rosję! ratujcie naród...

Bóg sam wie ile wagonów zboża utopiła w tym bagnie Ameryka i Europa w imię fałszywej chrześcijańskiej miłości bliźniego...

A ile „litosierny” nam rząd wyprawił do Rosji polskiego zboża, pozostanie na zawsze pokryte mgłą tajemnicy.

Rosji nie potrzeba oprócz... konopi na stryczki i latarni gazowych, gdzie mogli by się spokojnie kołysać Ci co dzisiaj tam prawem kaduka rządzą...

To były by straty materialne, ale i po ważniejszej natury.

Gazeta Konstantynopolitańska „Wiecz. Pressa” oblicza iż zboże to wystarczyło by do wykarmienia 200 tysięcy rosyjczyków w ciągu miesiąca.

Tymczasem w Rosji panuje głód w guberniach centralnych, saratowskiej, ołonieckiej, wiatyckiej, orenburskiej w Zagłębiu Doneckim i t. d...

Tymczasem tysiące ludzi umiera tam na cholere, tyfus brzuszny, tyfus głodowy i inne choroby zakaźne będące li tylko skutkiem podłego odżywiania.

I pomyśleć, jak wielu sympatyków tej idylli jest jeszcze u nas, jak wielu komunistów, socjalistów, postępowców, lewicowców różnego autoramentu, którzy wrzeszczą dniem i nocą o szczęściu ludu i „postępie”.

A tymczasem międzynarodowe plazy, Bronsteiny, Apfelbaumi, Sobelsohny zapijają sobie szampany i z premedytacją popełniają morderstwa jedno za drugim, tym ohydniejsze, że popełniają masowo odrazu na tysiącach ślamazarnych aryjczyków, którzy idąc na rzeź jeszcze z przyjemnością śpiewają iż świat stary już się wali, a zapominają o tem iż pod jego gruzami znalazły już śmierć miliony, miliony jeszcze znajdują i w rezultacie... rzeźba będzie wszystko nanowo odbudować... kosztem znowu milionów i nędzy milionów.

Trudno przypuszczać aby plazy sowieckie wykazujące tyle sprytu i przebiegłości w różnych kwestiach socjalnych i życiowych nie

wiedziały, iż propaganda ich „postępu” i metody rządów, wydają gorsze rezultaty od najzaraźliwszej dżumy i najcięższej cholery.

Nie ma kary którąby była dostatecznym zadośćuczynieniem za nędzę mas — celowo wywołaną przez psychopatów, i dyletantów, którym się zdaje, że są wstanie z teorią Marksa w jednej ręce, a z rewolwerem w drugiej przewrócić niczem niezastąpione nauki historii ludzkości.

Na zakończenie statystyka towarów, wywiezionych z Polski zagranicę.

W ciągu grudnia 1922 i stycznia 1923 oraz pierwszych 7 dni lutego wywieziono do jednego tylko Gdańska, przez Tczew:

1609 wagonów cukru,
146 „ żyta,

218 „ maki żytniej,
484 „ jęczmienia,
40 „ jęczmienia,
7 „ pszenicy,
4 „ tatarski,
11 „ grochu,
66 „ soli,
75 „ drzewa,
365 „ desek,
15 „ mączki kartoflanej,
1 wagon tytoniu.

Koni zaś wywieziono tyle, że dziś u nas koń roboczy kosztuje 5 — 10 milionów mkp. Oczywiście są to cyfry nie kompletne, moc wożono nożą, oraz wozami i końmi.

Czy wam... to nic nie mówi czytelnicy? (A. S.)

TAJNY RZĄD NIEMIECKI W POLSCE.

(o) Najbardziej zawziętym wrogiem Polski są Niemcy. Wróg to bardzo potężny, bowiem zasobny w środki, posiadający doskonałą organizację, a oprócz tego tradycyjną już, przez historję wielokrotnie dowiedzioną nienawiść do polskości. Ta nienawiść spotęgowała się bodaj jeszcze bardziej teraz, kiedy po wojnie światowej Niemcy byli zmuszeni odstąpić Polsce nasze ziemie, kiedy byli zmuszeni zręczyć Wielkopolski, znacznej części Pomorza, oraz części Śląska. Chcąc niejako zemścić się za straty, uprawiają oni wewnątrz Rzeczypospolitej systematyczną, szkodliwą akcję dla naszego państwa, sprzymierzając się ze wszystkimi żywiołami, które mają na celu zmniejszenie potęgi Polski, utrudnienie jej rozwoju i wprowadzenie zamętu do stosunków wewnętrznych.

W tym celu powstała nawet specjalna organizacja niemiecka, nosząca miano Deutschtumsbundu z siedzibą w Bydgoszczy, która jest niejako naczelną władzą swego rodzaju potajemnym rządem dla Niemców w Polsce. Organizacja ta posiada olbrzymie fundusze, jest bardzo wydatnie zasilana przez rząd niemiecki, a obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia wewnętrznego kraju. W tym celu została ona podzielona na szereg wydziałów, odpowiadających niejako naszym resortom ministerjalnym, które to wydziały, każdy z osobna mają za obowiązek czuwać w swoim zakresie, inaczej mówiąc starać się za wszelką cenę hamować rozwój życia wewnętrznego danej dziedziny w naszym kraju. Każdy taki wydział posiada swojego specjalnego szefa, doskonale zorganizowany aparat wywiadowczy, całą sieć potajemnych placówek, rozsianszonych po kraju.

Placówki powyższe, podlegają pośrednio lub też bezpośrednio, centrali Deutschtums-

bundu. W ten sposób Deutschtumsbund posiada wydziały, że wymienimy chociażby kilka najważniejszych: administracyjny, propagandowy, szkolny, finansowy itd. Wszystkie te wydziały prowadzą zgodną akcję i są hojnie i systematycznie zasilane przez rząd berliński.

Z powyższego wynika że mamy do czynienia z akcją zakrojoną na szeroką skalę, że jest to niejako przednia straż wojującego haka tyzmu pruskiego, który nie może pogodzić się z myślą utraty na zawsze dla Niemiec ziem polskich i pragnie za wszelką cenę, w razie przysiętej wojny jak najłatwiej je odzyskać. Przygotowuje też sobie grunt po temu i tak jak przed wojną światową rozmaici koloniści niemieccy, oraz przemysłowcy na terenie b. Kongresówki spełniali wielokrotnie czynności pomocnicze, będąc na usługach rządu niemieckiego, a kiedy wojska niemieckie wkroczyły do b. Królestwa to znajdowały się wszędzie już grunt poniekąd przygotowany, doskonałych informatorów, świetnych wywiadowców, — tak samo i teraz nie ulega najmniejszej wątpliwości, wraz z jakiegokolwiek zatargu zbrojnego z Polską Deutschtumsbund spełniłby doskonale funkcje pomocniczą dla wojsk niemieckich.

To wszystko powinien mieć na uwadze nasz rząd. Nie powinien ani na chwilę spuszczać z oka działalność Deutschtumsbundu, otoczywszy go specjalną, baczną opieką Niemców, a przede wszystkim dokładać wszelkich starań, aby usunąć ich w jaknajwiększej ilości z Polski, pozbywając się w ten sposób groźnego i szkodliwego bardzo dla kraju czynnika. Tu chodzi o sprawę zasadniczą, o zabezpieczenie przyszłości naszego kraju i dla tego władze nasze muszą zdobyć się na bezwzględna energję.

Stinnes na żołdzie francuskim.

(o) Dzienniki budapesztańskie podają sensacyjną wiadomość z Paryża, jakoby Hugo Stinnes, jak wiadomo finansowy „król” Niemiec, pobrał od rządu francuskiego w przeciągu 4 lat 20 milionów franków państwowej zapomogi.

Mianowicie rząd francuski udzielił bukareszteńskiemu bank, Marmeros Blanc Co pozwolenia na zorganizowanie ruchu samolotowego na linii Paryż — Berlin — Budapeszt — Bukareszt. Jednocześnie wyasygnował rząd francuski owemu bankowi 20 milionów franków zapomogi, które spłacał ratami w ciągu 4 lat.

Obecnie zaś dopiero wyszło na jaw, że wła-

ścicielem owego banku bukareszteńskiego jest Stinnes, a tylko jako podstawowy człowiek figuruje zaufany Stinnesa, Camillo Castiglioni. Rząd francuski interwenjował w tej sprawie u rządu rumuńskiego, który po zasięgnięciu informacji, potwierdził wiadomości, iż rzeczywistym właścicielem banku jest Stinnes. Tak więc owe 20 milionów franków francuski wpłynęło do kieszeni Stinnesa wroga Francji przez którego odporne stanowisko zmuszona była, jak wiadomo, Francja okupować Zagłębie Ruhry.

Oprócz rządu francuskiego udzielał owemu bankowi subwencji rząd czeski.

Nareszcie przejrżeli.

(x) Członek związku handlowo-przemysłowego w Sofji p. Auerbach na posiedzeniu zarządu oświadczył, że rozmawiał w Lozannie z Czicherinem, który oświadczył, iż jakkolwiek władza rządu sowieckiego jest silna, to jednak cała polityka ekonomiczna zbankrutowała. Na leżałoby wrócić do kapitalistycznych metod gospodarczych, ale tą drogą Sowiety pójść nie mogą. Dlatego władze obrały drogę pośrednią i zło-

żyły wszystko na barki związków i kooperatyw.

Dotychczas zaprzeczenia tej wiadomości nie było.

Może przekonali się oni, że uleganie żydowskiemu podszeptom jest dowodem słabości i że na takich „sojusznikach” nie można budować większości rządowej.

Może i chłop polski przejrzał na oczy i przekonał się, że żyd jest, był i będzie pijawką i wyciskaczem.

NA MARGINESIE.

Kto wypełnia obowiązki obywatelskie.

W czasie rozpraw sejmowych nad podatkiem konsumcyjnym, urzędownie stwierdzono, że gdy w Polsce nikt nie chce płacić podatków, to w tym wypadku spełniają gorliwie swój obowiązek jedynie... pijacy. To też pos. Diamond taką wygłosił pod ich adresem pochwałę:

„Zapomina się, że gdy w Polsce nikt podatku nie płacił, to pijacy w r. 1922 płacili 30.8 proc. wszystkich podatków państwowych. (Głos: Niech żyją pijacy). Jeżeli pan jesteś patriotą, a nie chcesz sam pić, to zdejmi pan przynajmniej kapelusz przed nimi i powiedz: moje uszanowanie, panowie pijacy, wy jedni płacicie podatek, a ja będę panu wtórował”.

Bezspornie tym najlepszym obywatelom Ojczyzny dzieje się wielka krzywda. Zamiast ich wyróżnić jakąś specjalną odznaką za to, że tylko oni poczuwają się do obowiązku płacenia podatków w dziwny sposób szykanuje się np. odmawiając im alkoholu w soboty i niedziele. Wszak dnie bezalkoholiczne są jednocześnie dniami wstrzymania wpłat podatkowych od obywateli na korzyść państwa.

A jednak patriotyzm pijaków nie zna przeszkód, chociaż ukradkiem jednakże i w tych dniach prohibicyjnych również spełniają powinność wobec państwa i to bardzo skrupulatnie. Rzadko kiedy spotyka się tak wielką ilość pijaków jak w soboty i niedziele.

Niewątpliwą zasługą wobec Państwa mają również restauratorzy, którzy nigdy nie odmawiają patriotom pomocy przy spełnianiu ich obowiązków.

Uważam, że rząd, który zresztą zawsze się troszczył o możliwie największą ilość odznaczeń za wszelkie możliwe i niemożliwe zasługi powinien ustanowić nowy order np. „Virtuti Alcoholici” przeznaczony dla jedynych uczciwych w Polsce płatników podatków a do kapituły powołać pp. Baczewskiego, Kasprowicza, Mikolasza e.c.t.

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Sensacyjna afera tłuszczowa w Krakowie

(k) Przed paru dniami wykryto w Krakowie większą ilość smalcu amerykańskiego, zmagazynowanego w celach spekulacyjnych w magazynie jednej znanej firmy spedycyjnej. Równocześnie z wykryciem smalcu w ilości 300 skrzyń wdrożono energiczne śledztwo w tej sprawie, które dało nadzwyczajne wyniki.

Stwierdzono, że zakwestjonowana ilość smalcu jest własnością firmy Thilberg, której właściciel tłumaczył się niejasno wobec czego sprawę oddano prokuratorji, która, wszczęła bardzo energiczne kroki.

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wykryty smalec, który spoczywał w krak. magazynach już od szeregu miesięcy, miał być rzucony na rynek wówczas, gdy w Krakowie będzie brak tłuszczów.

Śutki ochrony rozatorów.

(k) Do jakiego stopnia dochodzi klęska braku mieszkań, dowodzi fakt następujący:

W Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego 15 w piwnicy zalanej do połowy wodą, na deskach opartych na krzesłach mieszka robotnik fabryczny Klemens Sagalski z żoną i sześciorgiem drobnych dzieci w wieku od lat 2 do 12.

Dzieci przez cały dzień koczują na stojących na tych deskach łóżkach i stole, same jedne, bo rodzice na cały dzień wychodzą do pracy.

Do piwnicy prowadzi karkołomne również zalane wodą wejście, które trzeba przebywać po narzuconych w tym celu głazach.

Klęska mieszkaniowa już nabiera charakteru tragicznego, a jednak ani sejm, ani władze nasze nie do tej pory nie czynią, aby za-

gnać katastrofę, w wielu wypadkach równając się klęsce głodu.

Proces pięciu kapłanów.

(k) Sensacją dnia w Siedleach jest proces pięciu Kapłanów: Pinkusa (33 lat), Rubina (31 lat), Chaima (27 lat), Abrama (40 lat) i Herszka (38 lat), oskarżonych z artykułu 51 i 591 cz. II kod. karnego. Proces rozpoczął się w poniedziałek.

Akt oskarżenia opiewa, że w 1922 r. w okresie czasu do 1 lipca, wojskowa komisja remontowa D. O. K. 9 (Brześć) nabyły dla potrzeb armji w Mordach pow. siedleckiego od wspomnianych Kapłanów ogółem 1,329 koni za kilkaset milionów marek.

Na skutek pogłosek, że komisja remontowa dopuściła się nadużyć, żandarmerja wszczęła śledztwo, które ustaliło, że Kapłanowie dopuścili się szeregu nadużyć, dostarczając znaczną ilość koni niezdatnych do służby wojskowej, które przedstawiały niższą wartość niż cena, jaką za nie pobrali.

Oskarżeni Kapłanowie są posiadaczami największych kamienie w Siedleach, ostatnio wykupili hotel Angielski z rąk polskich i młyn.

Protest w sprawie rezygnacji XX biskupów.

W sobotę w Warszawie przy ul. Targowej 64 poseł i red. A. Sadzewicz wygłosił odezwy o zagadnieniach chwili obecnej, poruszając przeważnie sprawy finansowe i gospodarcze. W czasie dyskusji, która się wyłoniła po mowie posła A. Sadzewicza, poruszona była sprawa rezygnacji XX Biskupów. B. liczenie zgromadzeni słuchacze, którzy tą sprawą do głębi byli przejęci, jednogłośnie uchwalili następującą rezolucję:

„Zebrani na wiecu Zw. Lud. Nar. członkowie i sympatycy Koła praskiego oświadczają, iż złożenie mandatów przez dostojników kościoła arcybiskupa Teodorowicza i biskupa Sapieche odezwują jako cios bolesny dla sprawy narodowej i kościoła. Zebrani proszą główny zarząd Zw. Lud. Nar. by ich życzenia i ich uczucia zapisał do stóp Stolicy Apostolskiej.”

Pomnik Chopina w Warszawie.

Budowa pomnika Fryderyka Chopina w Warszawie (projekt Wacława Szymanowskiego) wchodzi już obecnie na tory zupełnie realne. Donosi o tem prasa warszawska. W Warszawie odbyło się kilka posiedzeń członków nowego komitetu w sprawie zbierania funduszy na koszt transportu modelu z Krakowa do Paryża. Połowa modelu jest już od lat 10 w odlewni francuskiej nad Marną w pobliżu Paryża, druga zaś czeka na wysyłkę w szopie towarowej jednego z towarzystw transportowych w Krakowie. Dnia 25 bm. odbędzie się w Warszawie ważne posiedzenie organizacyjne w tej sprawie. Akcyę prowadzą pp. Adam hr. Zamoyski Broniewski i adwokat Niedzielski. Poza Warszawą utworzone będą podkomitety w szeregu miast polskich, a poza tem będą powołane również komitety zagraniczne w stolicach Europy i w Stanach Zjednoczonych.

Żebrak Koń ndawał w Berlinie Rs. Saniechę.

Z Warszawy telefonuje (Z). W Gdańsku aresztowano i przewieziono do Berlina oszusta, który podawał się tam za księcia Sapiechę i sprzedał kilka domów nieprawnie. Stwierdzono, że oszust nazywał się Stanisław Koń, był dawniej żebrakiem w Warszawie, później zmienił zawód i grasował jako oszust. Występował on najpierw jako były brygadier legjonów, a następnie jako przedstawiciel dyplomatyczny Białorusinów. W tym charakterze pełnił ostatnie oszustwa. Dyplomacie białoruskiemu wierzone wszędzie w Niemczech.

Proces Toeplitza.

Cała czerezwyczajka. — Agitacja w wojsku. — Zeznania świadka, gen. Berbeckiego. — Tacy młodzi, zarozumiali, cyniczni. — Ten uśmiezek ohydny na ustach, te ukłony znajomym

i krewnym! Widać, że „ich to nic a nic nie obchodzi”, że „oni mają rację” a ci starsi, którzy ich sądzą, to — „pacholkowo burżnazji”, „słudzy kapitałizmu”, „czarna reakcja”. Leon Toeplitz: oświadczył: „paszportowo jestem katolikiem, a przekonania moje nikogo nie obchodzą”. Mógłby zresztą powiedzieć: „paszportowo jestem katolikiem, a faktycznie — żydem. Byłem nim, jestem i umrę”.

A obok — Piwowarczyk. Student, bezwyznaniowy, „należał do partji komunistów”, lecz partja ta nie dąży do obalania istniejącego ustroju społecznego”.

Tu obok — „Julja, Stanisława” Heflichówna. Też „katolizka z paszportu”, ale „berdyczowianka” z twarzy. W Odesie takie miłe i ładniutkie żydóweczki sprawowały urząd prezesek „czerezwy, czajak”. Śmieje się i gra z „oskarżonym”, jak kot z myszką, a potem mu pistolecik do skroni przystawi, potem cyngielkiem naciśnie, potem gdy „burżuj” padnie — wetknie mu papierosika do świeżej rany, ki i... idzie grać na fortepianie. Ale taka miłutka. „Towarysz Chaja”.

Heflichówna nazywałaby się „Towarysz Julja”.

„Dzieciaczki” zorganizowały „związek młodej dziejczy komunistycznej” agitowali wśród żołnierzy, szpiegowali na korzyść sowdepji i dążyli do opanowania — w odpowiedniej chwili — koszar, lecz tymczasem „opanowali” tylko więzienie.

I żołnierze ci „nświadomieni” siedzą na ławie oskarżonych. Sąd wojskowy przekazał ich sądu cywilnemu.

Przewodniczy sprawie sędzia Grzybowski, członkowie trybunału: Kozakowski i Skawiński. Oskarża ppr. Michałowski, bronią...

No, oczywiście, przede wszystkim pan Duracz. Dalej — Chonigwil, stały pomocnik Duracza i pan Eugenjusz Smiarowski, poseł „Wyzwolenia” i przyjaciel pana Duracza, oraz p. Kazimierz Szterling, ten sam Szterling, który podczas obrony „Rewkomu” w Lublinie „uzyskał taką sławę”, że mu w restauracjach potem przez cały tydzień „Majufesa” grali.

Obrona starała się bardzo o odroczenie sprawy, lecz sąd odrzucił ten wniosek.

Akt oskarżenia zawiera 20 stron tekstu. Słuchając tego aktu, zimno się robi. Więc komuniści dotarli już i do żołnierza, już ucza go, jak ma robić bunt, pilnować oficerów, zdobywać koszary podczas „wybuchu rewolucji w Warszawie”? Uczą go, że „tylko Rosja sowiecka ma prawo mieć duże wojsko, bo jest zjednoczonym państwem komunistycznym”, a inne państwa muszą armję zredukować do zera. Zresztą, związek młodzieży komunistycznej w Polsce, na odbytym zjeździe postanowił wejść do III międzynarodówki i dążyć do wprowadzenia dyktatury proletariatu.

Prawie wszyscy oskarżeni nie przyznają się do winy.

Zeznawała policja, która przyłapała „młodych mędrców”, a potem zaczął zeznawać świadek obrony, generał Berbecki, przybyły z Wilna. Generał oświadcza, że zna Leona Toeplitza jeszcze z Charkowa. Wychowywał się on w tradycjach polskich. Gdy w 1920 r. wstąpił do wojska, był bardzo zadowolony (!).

Przewodniczący zwraca uwagę że Toeplitz był zapewne dlatego zadowolony, że mógł pracować na rzecz bolszewików, czemu generał zaprzecza twierdząc, że całe oskarżenie oparte jest na nieporozumieniu (!) Z dalszych zeznań świadka dowiedział się sąd, że ojciec Toeplitza jest członkiem P P S i wielkim patriotą.

Migawki judeopolskie.

„Był ale nie pisał”

W sobotę odbyło się w Warszawie posiedzenie kom. wojskowej, w którym brał udział m. in. członek komisji Eljasz Kirschbraun. Jest to wybitny ortodoks.

Według postanowień regulaminu każdy członek komisji musi położyć swój podpis na liście obecności. P. Kirschbraun nie chciał tego uczynić, gdyż wczoraj była... sobota!

Wobec tego przewodniczący komisji obok nazwiska p. Kirschbrauna wpisał:

— Był, ale nie pisał w sobotę. M. Klasyczne!

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Środa dnia 14 marca Matyldy.

Wschód słońca 6 m. 18

Zachód s. 5 m. 19

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)

„Szczęście Frania”

Filharmonja (Dz. elna 20)

Odczyt Jana Lorentowicza „Nowa Polska literacka”

„Lura” (Przejazd 1)

„Szatańskie złoto”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Przekleństwo złego czynu”

„Caleon” (Przejazd 1)

„W szponach ciemności”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Między niebem a ziemią”

Spół. Pracew. Państw. (Sienkiewicza 40)

„Kurza”

Miejscowa Biblioteka Publicz. (Andrzeja 14)

otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

Kalendarzyk historyczny

1801 — Zgon arcybiskupa gnieźnieńskiego Ignacego Krasickiego w Berlinie

1881 — Zgon cesarza Aleksandra.

Wiadomości bieżące

W dniu wczorajszym otrzymaliśmy tylko... 5 wezwań celem stawienia się do Sędziego Śledczego.

Oprócz trzech redaktorów odpowiedzialnych, którzy w ostatnich czasach sprawowali w prasie narodowej ciężką i odpowiedzialną funkcję, zostali również zawezwani do Sędziego Śledczego ś. p. Wiktor Czajewski i ś. p. Kazimierz Kamiński.

Dziennikarz z pisma narodowego nawet w grobie niema spokoju.

— Przed wyborami do Rady Miejskiej.

b) Kwestja przyznania kredytów na wybory do rady miejskiej przedstawia się jak dotychczas nader problematycznie. Uchwalenie żadanego kredytu nie nastąpi prawdopodobnie przed uchwaleniem przez sejm ustawy o prawie skarbu.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej urządza tymczasowo w gmachu sądu, lokal komisji zaś mieścić się będzie przy ul. Pomorskiej. Komisja ta przeprowadza już prace wstępne.

— Drukarze wobec wyborów do kasy chorych.

b) W lokalu związku drukarzy polskich i pokrewnych zawodów odbyło się walne zebranie, na którym kierownik o. k. z. z. p. Trzebiński wygłosił referat w sprawie wyborów do kasy chorych i do rady miejskiej.

Po dyskusji uchwalono, by związek drukarzy poparł z całą energią wybory do kasy chorych wspólnie z związkami klasowymi.

W sprawie wyborów do rady miejskiej odbędzie się jeszcze narada między o. k. z. z., a zarządem związku drukarzy.

— Unormowanie zarobków kowali.

b) W inspektorjacie pracy pod przewodnictwem p. inspektora Wojtkiewicza odbyła się konferencja między przedstawicielami cechu majstrów kowalskich, a delegatami czeladników kowalskich, na której po dłuższych pertraktacjach ustalono następujące płace mini-

ZADUSZĘ
Ś. p. IRENY z KOPROWSKICH CHŁOPIKOWEJ
nieodżałowanej córki, siostry, żony i matki, studentki uniwersytetu Warszawskiego, żony kapitana W. P. w rocznicę śmierci odbędą się

Nabożeństwa Żałobne

dnia 16-go b. m. o godz. 11-ej w kościele św. Józefa, przy ul. Ogrodowej i 17-go b. m. w kościele parafjalnym w Petrykozach, st. kolejowa Białaczów na które krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają pogrążeni w smutku

Rodzice, mąż z córką, bracia, siostra i stryj.

Związek klasowy w sprawie zerwania umowy.

b) Onegdaj odbyło się posiedzenie prezydium zarządu głównego klasowego związku zawodowego przemysłu włókienniczego, na którym obradowano w sprawie wytworzonej sytuacji z powodu zbliżenia się terminu, wypowiedzenia umowy przez przemysłowców, ustalającej wzrost drożyzny i zarobków dla robotników fabrycznych.

Po dyskusji uchwalono wysłać do ministra pracy p. Darowskiego memoriał, w którym związek włókienniczy wskazuje, że umowa zawarta między przemysłowcami, a robotnikami przy współudziale ministra pracy w dniu 18 listopada 22 r. została na ostatnim posiedzeniu przemysłowców unieważniona.

W memoriale tym jest dalej powiedziane, że z powodu zerwania umowy, robotnicy fabryczni są podwójnie pokrzywdzeni: 1) nie mają gwarancji zapewniającej robotnikom podwyższenie płac zarobkowych, wobec wciąż szalejącej drożyzny, 2) z powodu redukcji pracy w fabrykach od 3-ech do 4-ech dni w tygodniu. Przemysłowcy oświadczyli również, że o ile kryzys przejdzie będą w przyszłości w dalszym ciągu utrzymywać tę komisję ustalającą wzrost drożyzny. Zarząd główny jest jednak zdania, że można ją utrzymywać i obecnie.

W końcu memoriału wskazują robotnicy, że o ile interwencja ministerstwa i wogóle wszelkie podobne środki nie doprowadzą do załatwienia tej sprawy, wówczas będą się czuli bezsilnymi i nie będą odpowiedzialni za skutki jakie wynikną.

malne: dla kowala I—ej kateg. 23.000 mk dziennie, II—ej kat. — 18.000 mk. III—ej kat. — 13.000 mk. dziennie.

W związku z podwyżką płac, oraz gwałtownym wzrostem cen materiałów kowalskich, podwyższony został ostatnio cennik za roboty kowalskie o 100 proc.

— Żydzi pamiętają o swoich.

(b) Na wczorajszym posiedzeniu zarządu gminy starozakonnych postanowiono wysłać do ministerstwa wyznań religijnych depeszę następującej treści:

„Zbliżające się święta wielkanocne, konieczność zaopatrzenia, żołnierzy i więźniów w mace, zupełny brak gotowizny w kasie niemożliwość wyplacenia już w najbliższym czasie pensji funkcjonariuszom, zmusza nas do zwrócenia się do ministerstwa z prośbą o bezpośrednie przesłanie nam budżetu i pierwszej części rejestru poborczego”. Polecono również rabinatowi odprawienie nabożeństwa z okazji imienin marszałka Piłsudskiego.

— Połączenie czeladzi rzeźniczej z centralnym, związkiem spożywców.

b) W lokalu okręgowej komisji klasowych związków zawodowych odbyło się walne zebranie czeladników rzeźniczych, na które przybyło około 300 osób. Na porządku dziennym była między innymi sprawa złączenia się ze związkiem przemysłu spożywczego w Warszawie oddział w Łodzi. Jako referent wystąpił p. Kabad, który wskazał, że majstrowie dla osiągnięcia swoich celów starają się odciągnąć czeladź od związków zawodowych, stwarzając cechy, które bezwzględnie należy zwalczać.

P. Orlik, wskazał, iż jedynie silna organizacja może walczyć o poprawę bytu i że należy tworzyć jedynie związki, gdyż cechy — to anachronizm, z którego korzystają majstrowie.

W końcu uchwalono rezolucję, postanawiającą jaknajprędzej przyłączyć się do centralnego związku spożywców w Warszawie oddział w Łodzi. Upoważniono nadto zarząd do zlikwidowania obecnego związku pracowników wedliarskich.

Prócz tego uchwalono wysłać do związku przemysłowców listy następującej treści:

„Ze względu na to, że od dnia 13 marca rb. związek pp. odmówił podwyższenia płac roboczych o różnicę wzrostu drożyzny, wobec czego robotnicy w przemyśle włókienniczym zostali pozbawieni sposobu polubownego wyrównywania zarobków w stosunku do wzmagającej się w dalszym ciągu drożyzny, opierając się na oświadczeniach pp, z dnia 21 ub. m. iż zmuszeni są zająć takie stanowisko z powodu trudności, w jakich przemysł wyjątkowo się wówczas znalazł choć uważając system ten za najodpowiedniejszy niniejszym, celem wyjaśnienia położenia w naszych stosunkach, zapytujemy panów, czy stanowisko ich w tej sprawie jest w dalszym ciągu niezmiennem.

Ze swej strony zaznaczamy, że aczkolwiek system wyliczania wzrostu drożyzny i podwyższenia o tą różnicę zarobku w przemyśle, nie prowadzi do podniesienia poziomu bytu klasy robotniczej, to jednak w obecnym okresie czasu uznajemy ten system za możliwy do przyjęcia przez obydwie strony i proponujemy panom, ażeby uniknąć nieporozumień, utrzymanie w mocy systemu wyliczania drożyzny i ponoszenia o tą różnicę płac roboczych w dalszym ciągu w mocy. O odpowiedź prosimy do dnia 17 b. m.”

List powyższy podpisał poseł Szczerkowski, jako przewodniczący i p. Kalużyński, jako sekretarz.

— Z Okr. Dyrekcji Rob. Publ.

Dnia 12 bm. odbył się w Okr. Dyr. Rob. Publ. zjazd inżynierów kierowników zarządów drogowych trzynastu powiatów Województwa.

Referaty wygłosili: administracyjno-budżetowy zast. oddz. inż. Folkierski, o niższej służbie drog. inż. Adolph, o konserwacji dróg zwirowaniem inż. Wasilewski, kier. zarz. dr. w Wieluniu — o kłuczeniu kamienia, inżynierowie Kulejowski (Kozłó), Przeclawski (Łódź) i Rudzki (Piotrków).

Z ożywionej dyskusji wyłonił się cały szereg wniosków doniosłego znaczenia.

Rezolucję Zjazdu przedłożone będą M R P.

Podnieść należy że w całym przebiegu obrad przebiegało prawdziwie obywatelskie pojmowanie zadania techniczno-gospodarczego, jakie spoczywa na barkach inżynierów kierowników zarz. dróg powiatowych, który aczkolwiek w bardzo trudnych warunkach czynności swe pełnią z zaparciem się siebie.

— Odpowiedzialność poczty za krajowe przesyłki pocztowe i telegramy.

Z dniem 26 lutego rb. weszło w życie rozporządzenie ministra poczty i telegrafów w sprawie uzupełnienia rozporządzenia z dn. 29 stycznia 1919 r., o odpowiedzialności zarządu pocztowego za krajowe przesyłki pocztowe i telegramy.

Tekst rozporządzenia ogłoszono w Nr. 18 „Dz. Ustaw”.

Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia powyższego straciły moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 20 czerwca 1922 r., dotyczące odszkodowań za paczki bez podanej wartości oraz z dnia 11 września 1922 r. o odszkodowaniach za przesyłki pocztowe.

— Akces związku fryzjerów do o. k. z. z.

b) W sekretarjacie o. k. z. z. odbyła się konferencja pomiędzy związkiem pracowników fryzjerskich, a sekretarzem o. k. z. z. W sprawie zgłoszenia swego czasu akcesu tego związku do okręgowej komisji. Po dokładnem oświetleniu sytuacji i krótkiej naradzie akces ten został przyjęty i z dniem 10 b. m. związek pracowników fryzjerskich wszedł w skład o. k. z. z.

— Wizyta pożegnalna.

Dnia 12 b. m. złożył wizytę pożegnalną w magistracie dotychczasowy p. o. wojewody łódzkiego p. dr. Garapich. Prez. Rzewski życzył dr. Garapichowi owocnej pracy i pomyślności na nowym stanowisku.

— Bezpłatne szczepienie ospy.

Termin dorocznego szczepienia ospy zbliża się. W związku z tem Wydz. Zdrowotności Publicznej przy magistracie m. Łodzi komunikuje:

Na mocy ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. przy musowemu szczepieniu ochronnemu ospy podlegają:

a) pierwotnemu — dzieci w 1,ym roku życia oraz te dzieci i dorośli, którym z jakichkolwiek bądź przyczyn ospa nie była zaszczepiana;

b) wtórnemu wszystkie dzieci w 7,ym roku życia, oraz osoby starsze, które nie poddały się dotychczas powtórnemu szczepieniu przeciwko ospie, lub były zaszczepione z wynikiem ujemnym.

Bezpłatne szczepienie ospy ochronnej rozpocznie się w połowie maja r. b. o czem we właściwym czasie nastąpią specjalne powiadomienia.

— Z życia sportowego.

(ab) W dniu 11 b. m. o godzinie 12 i pół w południe odbyło się czteromiesięczne posiedzenie Stowarzyszenia Sportowego „Rapid”.

W poczet nowych członków przyjęto 4 osoby. Postanowiono w sobotę urządzić zabawę towarzyską dla członków i wprowadzonych gości, a w dzień Wielkiejnocy, zabawę taneczną z różnymi uroczajaciami.

— Z Polskiego Związku Zawodowego Podmistrzów ciesielskich i murarskich.

W niedzielę dn. 11, III o godz. 3,ej po poł. odbyło się zebranie podmistrzów, murarskich i ciesielskich przy udziale 70 osób, na którym uchwalono jednogłośnie podwyższyć stawki godzinnej pracy podmistrzów — o 100 proc. drożej od stawek murarzy i cieśli.

Do zarządu weszli podmistrzowie:

L. Hanuza — prezes, T. Kozulski — zastępca, S. Skuderski — sekretarz, P. Arbeiter, W. Trzeciński, M. Sokółowski, B. Pawlikowski, Z. Bałlich.

— Ze związku felczerów.

b) Dnia 14 kwietnia rb. związek felczerów m. Łodzi województwa łódzkiego obchodzić będzie 15-lecie swego istnienia, jak również poświęcenie „złotej księgi”. Spodziewany jest b. liczny zjazd delegatów związków felczerskich, jak również obecność wiele zaproszonych gości. Uroczystość odbędzie się wieczorem w lokalu związku, Kilińskiego 129.

Począwszy od 1 października r. z. zarząd felczerów m. Łodzi zorganizował cykl odczytów z dziedziny anatomji, fizjologii, chorób wewnętrznych, wenerycznych, pedjatrij, i roentgenoskopji. Odczyty odbywają się w piątki każdego tygodnia trwać będą prawdopodobnie do końca maja rb. jako prelegenci występują miejscowi lekarze.

— Podatek a imprezy sportowe.

b) Okręgowy związek piłki nożnej zwrócił się do magistratu z prośbą o zwolnienie imprez sportowych od podatku. Magistrat zajął w sprawie stanowisko odmowne, gdyż podatek ten pobierany jest w Łodzi, jak i we wszystkich miastach Rzplitej i uchwałę odnośną może zmienić jedynie przyszła rada miejska.

— Niestemplowane mięso.

b) W sklepie rzeźniczym Brzezińskiego przy ul. Sieradzkiej 8, zasekwestrowano 60 funtów mięsa cielecego sprzedawanego bez pieczętki rzeźni miejskiej. Mięso przesłano do rzeźni.

— Walka z lichwą.

b) Referat do walki z lichwą przy komisarjacie rzadu na m. Łódź za brak cenników, nieujawnienia cen i przekroczenia przepisów o walce z lichwą, skazał następujących kupców:

Dawida Goldbluma (Piotrkowska 99), Dawida Feldbrylego (Piotrkowska 161), Wolfa Moszka Traube (Zakątna 19) na 1 milion mk. grzywny, Joela Lubochińskiego (Wschodnia 37) na 500.000 mk. Mandla Pytel (Zachodnia 15) Szaję Zandberg (Piotrkowska 152) na 300.000 mk. Ruchłę Biedak (Wschodnia 16) Jana Suskiego (Aleksandrowska 66) Mojżesza Bieruńskiego, Samuela Kaufmana (Rybna 70), Mordkę Klajnbauma Drownowska 9) po 200.000 mk., Felicję Zajączkowską (Andrzeja 6) Mojżesza Izbińskiego (Aleksandrowska 72) po 100.000 mk.

— Z urzędu dyscyplinarnego.

b) Prezes sądu okręgowego m. Łodzi mianował sędziego tegoż sądu p. Marjana Cynarskiego przewodniczącym urzędu dyscyplinarnego przy radzie szkolnej miejskiej w Łodzi, a sędziego Józefa Zaborowskiego przewodniczącym urzędu dyscyplinarnego przy radzie szkolnej powiatowej.

— Wyjazd na sesję sądową.

b) W dniu 19 bm. wydział Łączy karny sądu okręgowego w Łodzi w składzie wice prezesa sądu B. Witkowskiego i sędziów Cynarskiego i Roszkowskiego, oraz podprokuratorów Szmidta i Jucewicza i podsekretarza Sałacińskiego wyjeżdża na sesję tygodniową do Łęczycy, gdzie wyznaczono do osądzenia 15 spraw. Między innymi na wokandzie znajduje się sprawa Stanisława Rajskiego i 11 innych, oskarżonych o należenie do łęczyckiego oddziału partji komunistycznej.

Wynadki i kradzieże

— Śmierć pod pociągiem.

b) Na terenie dworca Łódź-Kalińska został przejechały na śmierć przez manewrujący pociąg hamulcowy tejże stacji Władysław Nowicki, Zwłoki przesłano do prosektorjum.

— Kradzież kolejowa

b) W dniu wczorajszym z pociągu towarowego Nr. 377, jadącego w stronę Łodzi wyrzucaną została paczka tytoniu. Zauważył to zwrotniczy Marcin Golec lecz mimo danego sygnału pociąg nie zatrzymał się. Po przybyciu pociągu do Łodzi okazało się, iż został on okradziony. Bliższych szczegółów na razie brak.

— Amator kur.

(ab) Na gwałtownym uczynku kradzieży kury wartości 43.000 marek z podwórka przy ul. 28 p. St. Kaniowskich zauważono Opica Aleksandra zam. przy ul. Piotrkowskiej Nr. 8. Złodziej spłoszony począł uciekać, lecz widząc, że będzie schwytyany, wpadł w podwórza pod Nr. 21 przy tejże ulicy i skradzioną kurę rzucił do dołu kloaczego.

Podczas rewizji osobistej w komisarjacie znaleziono przy nim pełną kieszkię jęczmienia, który nosił jako przynętę dla kur.

Złodzieja przesłano do sądu pokoju.

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski

Dzisiaj powtórzenie wczorajszej premjery, która zdobyła sobie sukces dzięki koncertowej grze Stefana Jaracza, jak również i reszty zespołu.

— Koncert - Raut.

Staraniem komitetu organ. T-wa Przyjaciół żołnierza Polskiego, odbędzie się dn. 21 b. m. w salach Filharmonji.

Laskawy współdziałali obielali artyści teatru miejskiego z panią dyrektorką Barwińską i zjednoczonej orkiestry symfonicznej 28 i 31 pp. S. K.

Sekcja artystyczna czyni starania celem pozyskania również współdziałania sił warszawskich. Dochód przeznaczony na cele oświat. T-wa.

— Ostrzeżenie

W ostatnich dniach żołnierze zdemobilizowani obchodzą mieszkania prywatne, prosząc o wsparcie i okazują podania zaopatrzone godłem Czerwonego Krzyża.

Wobec tego Oddział Łódzki Pol. Czerwonego Krzyża podaje do wiadomości ogółu, iż nikomu podać nie stemplował i ostrzega społeczeństwo przed udzielaniem jakichkolwiek zapomóg pomienionym oszustom.

— Sekcja gospodarza.

Komitetu organ. T-wa przyj. ż. in polsk. zbierze się dn. 14 b. m. o godz. 5w kuratorjam okr. Piotrkowska 56. Uprasza się o liczne przybycie

— Nabożeństwo.

W dn. 15 marca o godz. 10-iej rano w katedrze odprawiona zostanie msza św. doroczna kelnerów łódzkich, ku czci Patrona Św. Klemensa, na intencję zawodu.

OD ADMINISTRACJI.

W razie jakichkolwiek niedokładności w doręczaniu pisma naszego przez roznosicieli, Administracja „Rozwoju” uprzejmie prosi P. T. Prenumeratorów o zawiadomienie jej o tem w celu powzięcia natychmiastowych kroków dla usunięcia wszelkich niedokładności.

4 KLUBY MASONSKIE W JEDNEM MIASTECZKU POLSKIM.

Wychodzące w Radomiu „Słowo Radomskie” zamieszcza następujący autentyczny list:

Od pewnego czasu w Radomiu dzieją się dziwne rzeczy. W ciągu ostatnich trzech miesięcy powstały liczne różne kluby i stowarzyszenia polityczne. Lecz powstały także kluby i stowarzyszenia, które nie walczą politycznie, walczą one z religją; takimi klubami są: Klub Wolnomysłcieli, Klub Libertynów, Klub Masonów i Stowarzyszenie Bezwyznaniowców, przyczem to ostatnie ma przewagę nad innymi. (Wiadomości te posiadam stąd, że udając namowom przyjaciół wstąpiłem do „Klubu Masonskiego”, będąc najlepszym katolikiem, gdy zaś przekonałem się, że zadaniem ich jest walka z katolicyzmem, a nie odbudowa Ojczyzny, wystąpiłem). Jeden z tych klubów, a mianowicie „Klub Libertynów” na drzwiach kościoła Marjańskiego przybił kartkę w której zwalcza katolicyzm, a nawet wogóle chrystjanizm.

Wszystko to bardzo dobrze. Libertyni robią swoje, szkoda tylko, że służba kościelna, nie zauważa tego i wyżej wspomniana karta wisiała tydzień, aż ją wiatr zerwał, a przez ten czas dużo ludzi ją czytało, a kto wie, czy który nie wpadł w błąd.

Podpis: Zygmunt Wasilewski

Autor widocznie związany przysięgą nie podaje bliższych szczegółów o tych tajemniczych klubach, a szkoda, gdyż dowiedzielibyśmy się wielu ciekawych historii, któreby nam może rozjaśniły zagadkę, dla czego w Polsce jest tak źle i komu na tem zależy, ażeby było źle.

Jak prasa niemiecka pisze o niepodległej Polsce.

Bydgoska „Deutsche Rundschau” ośmiela się podawać w wątpliwą niepodległość naszą, zaopatrując słowo: niepodległa cudzysłowami! W numerze 57 z dnia 11 bm. czytamy:

„Czyni się więc odpowiedzialnym przedstawiciel Państwa Polskiego przy Lidze Narodów, za to, że Liga zajmowała się wewnętrznymi sprawami „niepodległej” Polski (des „souverenen Polen.”)

Artykuł pisany w obronie p. Askenazego przed zarzutami polskich „nadpatryjotów”. Rzeczywiście nieudolność p. Askenazego mogła wzbudzić wśród Niemców nadzieję, że Polska pozwoli odebrać sobie prawo zwierzchnictwa nad swymi własnymi (niestety) obywatelami. Ale rezolucja przyjęta przez komisję spraw zagranicznych powinna była przekonać ich, że naród nie dopuści do uszczerbienia zwierzchniczych praw Rzeczypospolitej, pomimo zabiegów mniejszości niemieckiej przed forum Ligi Narodów. Przywykli do pruskich metod rządzenia Niemcy uwierza w niepodległość Polski (bez cudzysłowów) dopiero wówczas, gdy poczują żelazną pięść, a nie piastkę generała Sikorskiego.

O konsulacie polski w Palestynie

Pisma żargonowe podają ciekawą wiadomość pochodzącą z polskiego konsulatu w Bułgarii. Oto konsul polski w Bułgarii otrzymał list od polskiego żyda z Palestyny, który w liście tym uskarża się na brak polskiego konsularnego przedstawiciela w Palestynie. Uchodzący żydowscy pochodzący z Polski przy wjeździe do Palestyny są stale szykanowani przez władze portowe, które zabierają im paszporty i nie oddają ich.

Niemcy gdańscy prowokują polską młódzież.

Kilka dni temu zdarto w politechnice gdańskiej dwie tablice reprezentacyjne polskich korporacji. Zdawało się, że na tem się skończy. Tymczasem — jak donoszą z Gdańska — usunięto w ten sam sposób trzy prowizoryczne tablice reprezentacyjne Polskie związki akademickie zareagowały wydaniem listu otwartego.

Ma mamy kawalerów orderu „Virtuti Militari”.

Jak podaje „Kurjer Infor”. ogólna liczba wydanych orderów „Virtuti Militari” wynosi obecnie 8099.

Planta - Planta - Planta

Sp. Akc. „PLANTA”

poleca wypróbowane mieszanki roślinne:

- Astmoza** do picia przeciw duszycy (astmie)
- Lapifeloza** o przyjemnym smaku przeciw ka-
- Kapilosan** do wzmocnienia włosów i mycia głowy.

Sp. Akc. „PLANTA”, Warszawa, Chłodna 43. Tel. 102-12.
Przedstawicielstwo i główna sprzedaż: (5576b)
Tow. Akc. L. SPIES i SYN. Piotrkowska 107

Plany koncesyjne
i projekty budowlane opracowuje się Al. Kościuszki
3, I piętro m. 2 od g. 3-6-aj. 149-20

Samochód

4-ro osobowy, w zupełnie dobrym stanie, okazynie tanio do sprzedania. Obejrzeć można: Senatorska 18, róg Słowiańskiej, w Zakładach Dekarsko-Blacharskich i Asfaltowych w każdym czasie. 5793b3

Letnisko

8-pokoje z kuchnią w bardzo malowniczej i zdrowej okolicy od stacji kolejowej 10 minut (pod Rogowem) Wiadomość w Syndykacie Rolniczym Kilińskiego 50. 5785-1

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódzki Piotrkowska 108 6262-0

AI Kredensa, sypialki, szafy, bielizniarki, krzesła stoły, otomany, tremo, garderybe sprzedam tanio. Sienkiewiczza 69, m. 21, oficyna, pierwsze piętro. Kaliński. 1635-1

Do sprzedania: majątki ziemskie, gospodarstwa rolne, domy, wille, place, interesa han dlowe poleca biuro „Fortuna”, Łódź, Wólczajska 165, tel. 14-98. 1283-11

Kupię sofę lub kozetkę. Oferty z ceną do „Rozwoju” pod „Kozetka”: 1575-2

DOM 2 oficyny do sprzedania, w tem 2 pokoje z kuchnią zaraz wolne. Wiadomość: Łagiewnicka 30, gospodarz. 1730-1

Mebie sprzedaje, Stolarnia Orła 25. 1748-2

Szafę, maszynę „Singera” 10z-ko żelazne sprzedam. Przejazd 24-1. 1746-1

Otomanę, łóżka, krzesła sprzedam Gdańska (Długa) 4-17 lewa oficyna. 1745-1

Buldog rasowy, suka okazynie do sprzedania. Wiadomość od 3-5 pp. Wólczajska 18 m. 7. 1743-2

6 morgowy ogród owocowo-warzywny z zabudowaniami w Łęczycy sprzeda biuro „Fortuna” Wólczajska 165. Tel. 14-98 1737-2

Nasienie sosnowe 40 f. akacji 20 f. sprzedam, ul. Szefera 3 m. 4 I piętro przy Rzgowskiej. 1735-1

Sprzedam rower z wolnym kołem w dobrym stanie. ul. Sienkiewiczza № 31 m. 1. 1750-1

Sprzedam sklep z mieszkaniem Oferty pod „M” do Rozwoju. 1740-2

Sklep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania, ul. Marjańska 14 sklep. 1781-5

Jest do sprzedania maszyna do szycia w dobrym stanie. Wodna 24 m. 43 l. of. 1 p. 1779-5

Powery damskie i męskie i inne części rowerowe sprzedam Różwadowska 16 m. 9. 1776-2

Plac rogowy 8cx40 Julianów na przeciw szpitala sprzedam. Ul. Wysoka 29 Rozbicki. 1775-5

Sprzedam fortepian czarny krótki krzyżowy firmy zagranicznej w dobrym stanie i różne meble. Krucza 4 m. 18. 1773-2

Sprzedam bilard kregielkowy Gubernatorska 28 restauracja. 1770-3

Odwody powozowe sprzedam. Gubernatorska 23 gospodarz 1784-2

Rozne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne Piotrkowska 152 -14. 1327-2

Prywatna chrześcijańska, tania pracownia kapeluszy damskich od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Nawrot 5i, m. 7, prawa oficyna III piętro, Kujawska. 1735-1

Mam koncesje i urządzenie piwiarni. potrzebuję wspólnika z lokalem. Wiadomość Łagiewnicka № 24 u gospodarza. 1744-1

Potrzebne wprawne szwaczki do szycia fartuchów. Artur Eger Sienkiewiczza 105 1738-1

Poszukuję zdolnej panią do robienia sztucznych kwiatów Sienkiewiczza 69 m. 1. 1733-2

Pokój z oddzielnym wejściem i całodziennym utrzymaniem do wynajęcia. Oferty sob „E. F. R.” 1747-1

Jutro Demon Odrodzenia
Arcydzieło światowe
5757b1
LUNA!

Chłopiec potrzebny do terminu Orła 25 stolarnia. 1749-1

Potrzebna panna na praktykę z rekomendacją do sklepu galanteryjnego. Zielona № 35. 1758-2

Potrzebne prasowaczki do pralni ul. Piotrkowska 83. 1753-2

Koldry watowe, puchowe, z własnego powierzonego materiału. Wykończenie solidne. Ceny umiarkowane. Główna 62, m. 49, Grobelna. 1732-2

Potrzebny stangret zdolny trzeźwy i chłopak mocny uczciwy do wszystkiego. Przejazd 22 Zakład pogrzebowy. 1780-3

MASZYNY do pisania

„ORZEL” ostatnie modele i inne systemy w wielkim wyborze po najniższych cenach. Taśmy 1-a, kalka, Reperacja Nauka pisania na maszynach 5357d1
ADOLF GOLDBERG, Andrzeja 1 1-sze piętro

Umeblowany pokój do wynajęcia. Piotrkowska 292 m. 15. 1782-5

Przyblakał się pies czarny popalany pierś brudno biała bez ogona. Odebrać można za zwrotem kosztów. ul. Trembaka cmentarz prawosławny. 1778-1

Potrzebna krawcowa do reperaturacji bielizny. Zgaszać się pomiędzy 11-1 i 5-7 Kowalska Przejazd 57. 1777-1

Współniczkę (nika) intelligenka poszukuję do interesu bardzo korzystnego bez udziału pracy, kapitał od 1-2 milionów Oferty do Rozwoju sob „Okazja”. 1774-1

Pianina, fortepiany, nowe i używane. Skład Chodkowskiego Sienkiewiczza 25. 1772-4

Skóry krajowe, zagraniczne laskiery, kopyta, prawidła prawidła i wszelkie przybory szewskie. Sienkiewiczza 25. 1771-6

Kursy francuskiego przyjmuję zapisy na nowe komplety. konwersację. Kilińskiego 77-2. 1764-2

Potrzebne zdolne panie do szycia eleganckich sukien. Piotrkowska 174 m. 21. 1766-2

Młoda paniąka przyjezdna poszukuje miejsca sklepowej. Oferty do Rozwoju pod „Przyjezdna”. 176-2

Krawiec damski potrzebuje podręczną. Główna 24-34. 1761-2

Polka, lat 20 z 4-ro kl. wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty do adm. Rozwoju pod „N. N.” 1785-6

Firanki, kapy, obrasy, ręczniki, jak wogóle wszelkie towary loklowe najtaniej, najwygodniej nabyć można u Leona Rubaszki, Kilińskiego 40, m. 10-1667-2

Zagubione dokumenty

Bereziński Kazimierz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1741-2

Jan Karczewski zgubił kartę powołania wydaną z Jędrzejowa w P. K. U. 1769-3

Jób Marja zagubiła paszport polski wydany w Łodzi. 1768-3

Kupa Władysław zagubił paszport wydany przez władze niemieckie w Łodzi. 1767-3

Pajak Marjanna zagubiła dowód osobisty wydany z gm. Turek ziem. Kaliska. 1763-3

Antczak Jan zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Kielcach. 1785-3

Zagórski Franciszek zagubił tymczasowe zaświadczenie de mobilizacyjne wydane w Łodzi. 1765-3

Kowalski Stanisław zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P. K. U. Kalisz. 1740-2

Majarczyk Bolesław zagubił kartę powołania wydaną w Łodzi. 1732-2

Zbruk Michalina zagubiła paszport polski wydany w Brzezinach. 1751-2

Grzebińska Antonina zagubiła dowód tymczasowy wydany w gminie Koźminek. 1747-2

Zaginął paszport wydany z gm. Łany Wygielzów pow. Łaski na imię Franciszka Klimaszewskiego. 1752-2

Kozetka

nowa okazynie do sprzedania. Wiadomość w administracji „Rozwoju”. (5794b)

Ogrodnik

leśnik i gospodarz z Poznania do długoletnią praktyką bezdzietny przyimie posadę od 1-go kwietnia. Oferty do adm. Rozwoju pod „A. D.” (429)k3

Kupuję

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu i p. L. Milich. 215K20

Ogórki

kiszono na kopy i beczki do nabycia u Hugona Geislera Główna 21. (36)6k

Dr. Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121 Choroby kobiece i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12-11 od 4-6, w niedzielę i święta od 9-12. (5714)k10

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych Piotrkowska 144 róg (Ewan) gielckiej, Godz. przyjęcia od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6 352K6

Pracownia kapeluszy damskich „Lucyna”

ul. Cegielniana 87 m. 18 dojazd tramwajem № 8, przyjmuję obywatelki i przeobki podług najnowszych modeli warszawskich i zagranicznych. Poleca się kapelusze gotowe. Ceny bardzo przystępne. 3705d

PIES BIAŁY SZPIC przy

kał się, jest do odebrania za zwrotem kosztów. Ul. Nowo-Cegielniana № 22 u dozorkcy do domu. 75bd-3

Placę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobę Konstankynowska 7, Milich prawa oficyna, 1-sze piętro